

HERFSTCHECKLIST

Een praktische checklist voor paard, hond & kat

De herfst is een seizoen van verandering. De dagen worden korter, de temperaturen dalen, de vacht verandert en ook de leefomgeving van je dier ziet er ineens anders uit.

Juist daarom is dit een mooi moment om eens bewust stil te staan bij je dier. Niet omdat er per se iets aan de hand is, maar simpelweg om te kijken: wat is normaal voor mijn dier en wat valt me op?

In deze checklist vind je praktische observatiepunten voor je dier en, waar van toepassing, de omgeving waarin je dier leeft.

Pak hem erbij, loop rustig de checklist langs en noteer wat je opvalt.

Een kleine verandering is niet automatisch een probleem. Zie deze checklist vooral als hulpmiddel om je dier beter te leren kennen en veranderingen eerder op te merken.

Terug naar normaal

Voordat je kunt herkennen dat iets verandert, is het handig om te weten wat normaal is voor jouw dier.

Iedere hond, kat en ieder paard beweegt, eet, slaapt en gedraagt zich op zijn/haar eigen manier.

Vraag jezelf daarom eens af:

- ☐ Beweegt hij/zij zoals ik gewend ben
- ☐ Staat en ligt hij/zij zoals ik gewend ben
- ☐ Eet en drinkt hij/zij zoals normaal
- ☐ Heeft hij/zij zijn/haar normale energie en gedrag
- ☐ Zoekt hij/zij contact zoals normaal
- ☐ Reageert hij/zij zoals ik gewend ben op aanraking en beweging
- ☐ Heeft hij/zij een lichaamsconditie die past bij hem/haar
- ☐ Heeft hij/zij een vacht/huid die eruitziet zoals ik gewend ben

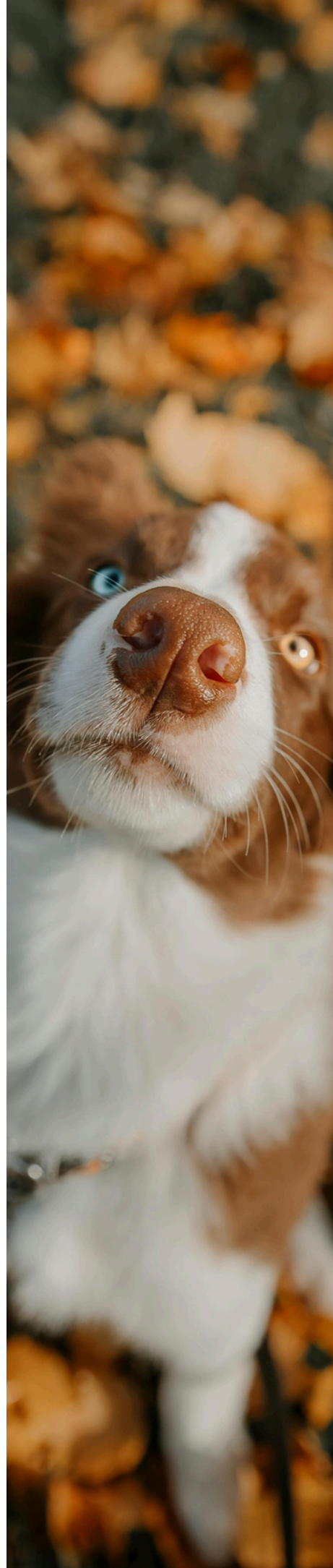
En misschien wel de belangrijkste vraag:

- ☐ Is mijn dier nog steeds zichzelf?

Soms zijn veranderingen heel subtiel. Je ziet bijvoorbeeld niet direct iets opvallends aan het lopen, maar merkt dat je paard minder makkelijk voorwaarts gaat. Of je hond kiest ineens vaker een andere houding. Misschien wil je kat minder graag springen of trekt hij/zij zich wat vaker terug.

Losse signalen zeggen niet altijd iets. Maar wanneer je je dier goed kent, kan juist een klein verschil je opvallen.

Schrijf hieronder iets op wat je de afgelopen weken is opgevallen:

Herfstcheck!

Paard

- ☐ **Mestonderzoek laten doen** – najaar is een logisch moment om de wormbelasting te controleren en alleen te ontwormen als dat nodig is.

Datum & uitslag:

Datum & middel laatste keer ontwormen:

- ☐ **PPID laten controleren** – vooral bij oudere paarden of wanneer je veranderingen ziet zoals een afwijkende vacht, spierverlies, hoefproblemen, sloomheid of veranderde vetverdeling.

Veranderingen die opvallen en/of ik wil bespreken:

- ☐ **Gebit laten controleren** – zeker bij oudere paarden en paarden die anders gaan eten of moeite hebben met hooi.

Datum laatste gebitscontrole:

- ☐ **Voeding opnieuw bekijken** – het gras verandert en de voedingsbehoefte verschuift richting de winter. Past het rantsoen nog?

- ☐ **Hooi laten analyseren** – handig wanneer je een groot deel van de winter op één partij hooi gaat voeren.

- ☐ **Wintervacht en lichaamsconditie in de gaten houden** – voelt je paard goed aan, of verandert de bespiering/conditie ongemerkt?

Hoe zwaar is mijn paard: kg

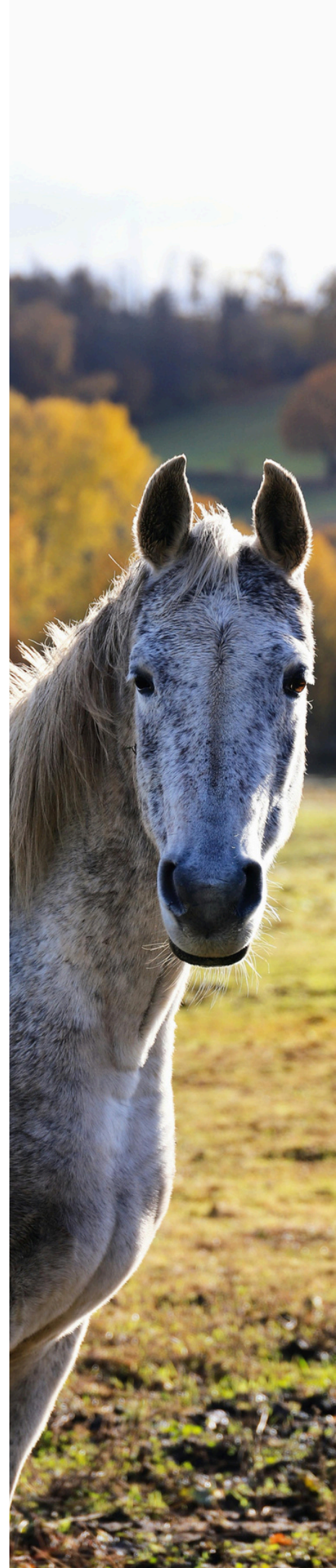
- ☐ **Hoeven extra controleren** – modder, nattigheid en wisselende ondergrond kunnen invloed hebben op de hoefgezondheid.

- ☐ **Dekenplan alvast bekijken** – heeft je paard daadwerkelijk een deken nodig en welke omstandigheden zijn daarbij relevant?

- ☐ **Beweging aanpassen** – minder buitenuren betekent niet automatisch minder behoefte aan beweging.

Observaties/opmerkingen

.....
.....
.....
.....

Herfstcheck!

Weiland- & paddockcheck

- ☐ **Eikels en eikenblad** – Liggen er veel eikels of grote hoeveelheden eikenblad in de wei of paddock? Vooral na een storm kan dit ineens flink toenemen.
- ☐ **Esdoorn en andere bomen** – Controleer of er esdoorns in of rondom de wei staan en of er bladeren of zaden op het graasoppervlak terechtkomen.
- ☐ **Onbekende of giftige planten** – Zijn er planten of struiken bijgekomen die je niet herkent? Laat ze controleren voordat je paard ervan kan eten.
- ☐ **Kort of verdwenen gras** – Is het gras plaatselijk erg kort of kaal gegeten? Op zulke plekken kan je paard makkelijker zand of aarde binnenkrijgen.
- ☐ **Voerplek** – Ligt het hooi direct op de grond? Kijk of een hooinet, slowfeeder of andere voeroplossing kan helpen om de opname van zand en vuil te beperken.
Laatste zandtest: ☐ negatief ☐ positief
Laatste zandkuur:
- ☐ **Waterbakken en drinkplekken** – Zijn de drinkplaatsen schoon en goed bereikbaar? Controleer ook of er geen bladeren of ander materiaal in het water terechtkomen.
- ☐ **Afrastering** – Loop de omheining na op loshangende draden, kapotte palen en takken die op of tegen de afrastering zijn gevallen.
- ☐ **Schuilmogelijkheden** – Heeft je paard voldoende ruimte om beschutting te zoeken tegen regen, wind en kou?
- ☐ **Modder en gladheid** – Zijn er plekken ontstaan waar veel modder staat of waar je paard gemakkelijk uitglijdt? Kijk ook naar de in- en uitgangen van de paddock.

Observaties/opmerkingen

.....

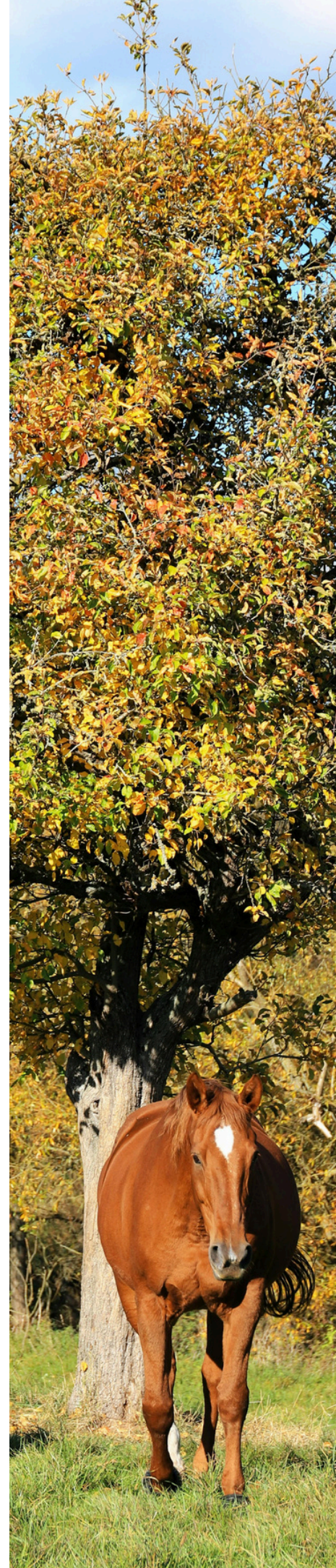
.....

.....

.....

.....

.....

Herfstcheck!

Kat

- ☐ **Ontlastingsonderzoek laten doen** – het is verstandig om de ontlasting te laten controleren op wormen voordat je ontwormt.
Datum & uitslag:
Datum & middel laatste keer ontwormen:
- ☐ **Vlooiën- en tekencheck** – met name wanneer katten weer meer binnen zijn, kunnen vlooiën zich gemakkelijk in huis handhaven.
- ☐ **Huid en vacht controleren** – let op kale plekken, schilfers, jeuk of overmatig wassen.
- ☐ **Gewicht controleren** – minder activiteit kan vooral bij binnenkatten snel verschil maken. Maar ook onverklaarbaar afvallen is iets om in de gaten te houden. Bij katten kan gewichtsverlies namelijk een eerste signaal zijn dat er iets onderliggends speelt. Houd daarom het gewicht en de lichaamsconditie in de gaten en neem bij opvallend of onverklaarbaar gewichtsverlies contact op met de dierenarts.
Hoe zwaar is mijn kat: kg
- ☐ **Beweging en verrijking** – zorg voor voldoende spelen, klimmen en jagen, ook wanneer je kat meer binnen zit.
- ☐ **Kattenbak in de gaten houden** – veranderingen in ontlasting, urine of toiletgedrag vallen hier vaak als eerste op.
- ☐ **Senior?** – Let op veranderingen in springen, bewegen, wassen en gedrag.

Observaties/opmerkingen

.....

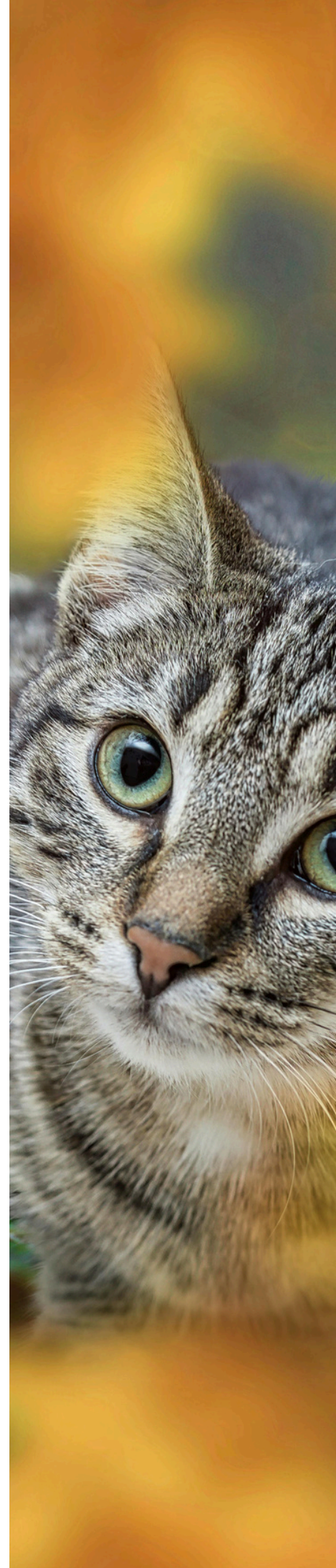
.....

.....

.....

.....

.....

Herfstcheck!

Hond

- ☐ **Ontlastingsonderzoek laten doen** – controleer op wormen voordat je ontwormt. Zo weet je of behandeling nodig is.
Datum & uitslag:
Datum & middel laatste keer ontwormen:
- ☐ **Vlooiën- en tekencheck** – ook in de herfst kunnen teken nog actief zijn.
- ☐ **Poten controleren** – modder, nattigheid en later strooizout kunnen de voetzolen belasten.
- ☐ **Nagels controleren** – worden de nagels nog voldoende natuurlijk afgesleten?
- ☐ **Vacht en huid bekijken** – de overgang naar de wintervacht kan veranderingen in huid en vacht zichtbaar maken.
- ☐ **Gewicht controleren** – minder beweging kan ongemerkt voor extra kilo's zorgen.
Hoe zwaar is mijn hond: kg
- ☐ **Beweging bekijken** – blijft je hond soepel bewegen nu het weer verandert?
- ☐ **Senior?** – Let extra op opstaan, traplopen, springen en bewegen bij kouder weer.
- ☐ **Donkere dagen** – denk aan zichtbaarheid tijdens wandelingen.

Observaties/opmerkingen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

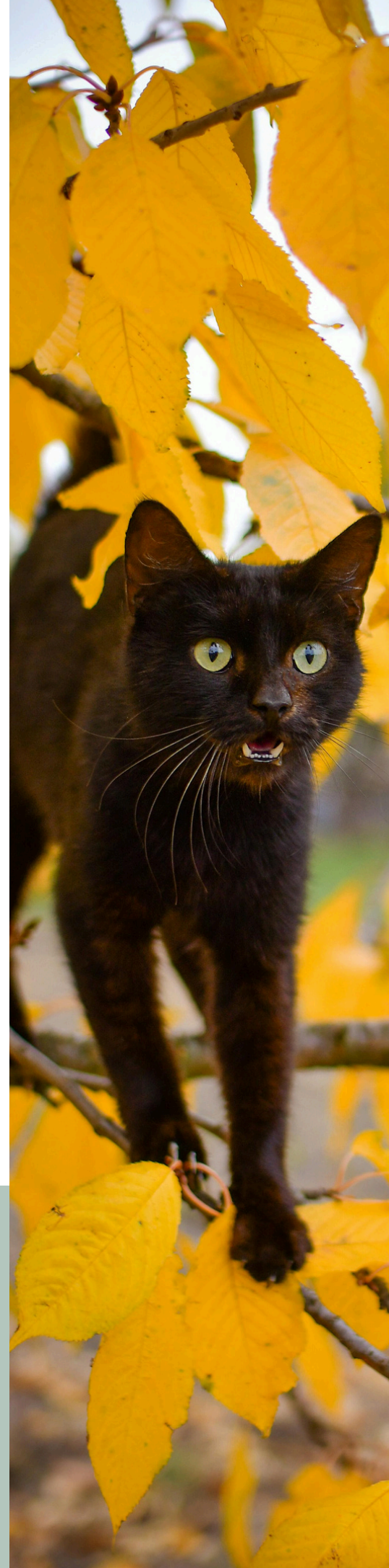

Een seizoenswissel is een mooi moment om je dier ook eens osteopathisch te laten nakijken.

Hoe is de beweeglijkheid van de gewrichten? Hoe voelt de spanning in de spieren en bindweefsels? Hoe beweegt de wervelkolom? En zijn er gebieden die extra aandacht verdienen?

Ook wanneer je dier op het eerste gezicht helemaal goed lijkt te bewegen, kunnen er subtiele veranderingen aanwezig zijn die je thuis niet direct opmerkt. Een osteopathische check kan daarom juist preventief waardevol zijn: Zo ga je samen met je dier soepel de herfst in. 🐾

Dierenosteopathie Schregardus

📍 De Wieling 3, Swifterbant

☎ +31 6 40605335

✉ info@dierenosteopathieschregardus.nl

🌐 www.dierenosteopathieschregardus.nl

📷 [@dierenosteopathie.schregardus](https://www.instagram.com/dierenosteopathie.schregardus)